

Population studies

- Note :**
- 1] All questions are compulsory.
 - 2] Figure to the right indicates full marks.
 - 3] Start a new question on a new page.

Q.1 Attempt any two of the following. [15]

- A] Explain the social factors affecting fertility.
- B] Describe the structure of the life table.
- C] State the concept of nuptiality and mortality.

Q.2 Attempt any two of the following. [15]

- A] Explain problems of urbanization.
- B] Describe the concept of internal migration.
- C] State the problem of housing in urban area.

Q.3 Attempt any two of the following. [15]

- A] State the population projection in India.
- B] Explain Indian population policy pre-independence.
- C] Explain national population policy-2000.

Q.4 Attempt any two of the following. [15]

- A] Explain economic factors affecting fertility.
- B] Explain the problem of water supply in urban area.
- C] Write note on population control policy.

Q.5 Attempt any two of the following. [15]

- A] Discuss biological factors affecting fertility.
- B] State the concept of external migration.
- C] Evaluate the population policy in India.

- सुचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) नवीन पानावर नवीन प्रश्न सुरु करा.

प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) जननदरावर परिणाम करणारे सामाजिक घटक स्पष्ट करा.
ब) आर्युमान सारणीची रचना वर्णन करा.
क) विवाह आणि मर्त्यता या संकल्पना सांगा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) नागरीकरणाच्या समस्या स्पष्ट करा.
ब) अंतर्गत स्थलांतर ही संकल्पना वर्णन करा.
क) शहरातील घरांची समस्या सांगा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) भारतातील लोकसंख्या प्रक्षेपण सांगा.
ब) स्वातंत्र्या अगोदरचे लोकसंख्या धोरण स्पष्ट करा.
क) राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण २००० स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) जननदरावर परिणाम करणारे आर्थिक घटक स्पष्ट करा.
ब) शहरातील पाणी पुरवठा समस्या स्पष्ट करा.
क) लोकसंख्या नियंत्रण धोरण यावर टीप लिहा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) जननदरावर परिणाम करणाऱ्या जीवशास्त्रीय घटकावर चर्चा करा.
ब) बहिर्गत स्थलांतराची संकल्पना सांगा.
क) भारतातील लोकसंख्या धोरणाचे मूल्यमापन करा.